

Explanation and Stratification of the Opportunities of Elite Muslim Female Athletes of the Islamic Republic of Iran in International Sports Events

Zeynab Rahmati Asl¹, Hosein Eydi^{2✉}, Hodayoun Abbasi³, Shirin Zardoshtian⁴, Ali Nazarian⁵

1. Department of Sports Management, Faculty of Physical Education and Sports Sciences, Razi University, Kermanshah, Iran.
E-mail: zeainabrahmati@yahoo.com
2. Corresponding Author, Department of Sports Management, Faculty of Physical Education and Sports Sciences, Razi University, Kermanshah, Iran. E-mail: h.eydi@razi.ac.ir
3. Department of Sports Management, Faculty of Physical Education and Sports Sciences, Razi University, Kermanshah, Iran.
E-mail: habbasi003@gmail.com
4. Department of Sports Management, Faculty of Physical Education and Sports Sciences, Razi University, Kermanshah, Iran.
E-mail: zardoshtian2014@gmail.com
5. Department of Sports Sciences, Faculty of Literature and Human Science, Lorestan University, Khorramabad, Iran.
E-mail: ali.nazarian63@yahoo.com

Article Info

Article type:

Research Article

Article history:

Received:

28 January 2024

Received in revised form:

21 April 2024

Accepted:

28 May 2024

Published online:

23 October 2025

Keywords:

Elite Athletes,
foundational Data Theory,
Islamic Republic of Iran,
Interpretive Structural,
Modeling,
Women.

ABSTRACT

Introduction: The purpose of the current research was to explain and stratify the opportunities of elite Muslim female athletes of the Islamic Republic of Iran in international sports events.

Methods: This research is practical from the point of view of purpose; In terms of nature, the research was mixed. In the first part of the research, foundational data theory and Glaser approach were used, in the second part, factors were prioritized using an interpretive structural model. The statistical population of this research consisted of experts and experts in sports and social sciences, sociologists of sports sciences and sports elites with academic rank and favorable work experience, and members of the faculty of sports management familiar with the field of women's sports. A total of 18 interviews were conducted virtually until the data reached theoretical saturation; also, in the interpretative structural section, the ISEM matrix questionnaire was completed by 9 people.

Results: The findings show in total. There are 32 open codes in the form of 6 concepts and 2 main categories of attitudinal factors and external factors as opportunities for elite Muslim female athletes of the Islamic Republic of Iran, and the results of interpretative structural modeling showed that the dimensions were in four levels, which were at the lowest level of changes. Structural and generational change was the most important component at the highest level.

Conclusion: In a general conclusion, it should be mentioned that the opportunities for elite Muslim sportswomen in the country have been created under the influence of various issues in the country, and what is important is that these opportunities should not be passed up easily. Because in big sports events, our women's sport has a small share of medals, if by means of these opportunities, the weakness can be turned into a strength.

Cite this article: Rahmati Asl, Z. Eydi, H. Abbasi, H. Zardoshtian, Sh. Nazarian, A. (2025). Explanation and stratification of the opportunities of elite Muslim female athletes of the Islamic Republic of Iran in international sports events. *Sport Management Journal*, 17 (3), 23-44.

DOI: <http://doi.org/10.22059/JSM.2024.370065.3254>.

Journal of Sport Management by [University of Tehran Press](http://www.ut.ac.ir) is licensed under [CC BY-NC 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/)
| web site: <https://jsm.ut.ac.ir/> | Email: jsm@ut.ac.ir.

Extended Abstract

Introduction

The position of the country's sports, especially championship sports, is one of the basic institutions for the development of sports in the eyes of the people and the international community, and it is considered a tool for realizing strategic goals, consolidating national unity and increasing the spirit of cheerfulness and happiness. Championship sports are competitive and organized sports that are performed according to specific rules and regulations to improve sports records and gain rank and medals. The presence of women as an important part of our society in the field of championship sports is an undeniable necessity. The presence of women in championship sports can create international legitimacy for the country to a large extent (Shamali and Keshkar, 1401). Therefore, the aim of the current research was to explain and stratify the opportunities of the participation of elite Muslim female athletes of the Islamic Republic of Iran in international sports events.

Methods

This research is practical from the point of view of purpose; In terms of its nature, it is a mixed research (qualitative, quantitative) and in terms of the method of analysis, it is

sequential exploratory. In the first part of the research, using the data theory of the foundation and Glaser approach, the opportunities of elite Muslim female athletes of the Islamic Republic of Iran in international sports events were discussed. The statistical population of this research consisted of experts and experts in sports and social sciences, sociologists of sports sciences and sports elites with academic rank and favorable work experience, and members of the faculty of sports management familiar with the field of women's sports. The sampling method was also purposeful. A total of 18 face-to-face interviews were conducted until the data reached theoretical saturation; Also, in the interpretative structural section, the ISEM matrix questionnaire was completed by 9 people. Open, selective and theoretical coding was used to analyze the qualitative data, and two researchers were used to determine the validity of the research data, and the degree of their internal agreement in the open codes was included in the research. In the second part, the research tool was the interpretative structural multicriteria questionnaire (ISM).

Results

In this research, data-based theory and Glaser's coding method were used to identify the challenges faced by elite Muslim female athletes in international sports events. The data from the interview was analyzed in 3 steps. In the open coding stage, 32 codes were included in 6 concepts and two general categories. In Table 1, the theoretical coding of the research was reported.

Table 1. Theoretical coding

Concept	Category
Generational change	Attitudinal factors
Promoting Islamic culture	
Self-esteem	
Increase support	External factors
Sports development	
Structural changes	

After identifying the opportunities of elite Muslim women in international sports events, the structural-interpretive models of evaluation indicators were carried out, which finally revealed that the opportunities for elite Muslim women athletes were found to be on four levels. At the lowest level of structural changes, at the second level there were two components of increasing the support and development of Islamic culture, at the third level there was self-belief and comprehensive development of sports, and finally generational change was the most important component at the highest level.

Conclusion

In general and in summarizing the research, the results showed that the role of women, especially sportswomen and women wearing Islamic clothing, is undeniable in society and they are known as role models in society. On the other hand, considering that the religion of Islam has not been presented to the world in a favorable way, it is possible to promote the religion of Islam and clothing by using media tools and providing suitable facilities and equipment and investing as much as possible for female athletes. He displayed hijab in international events in a favorable way. In a general conclusion, it should be mentioned that the opportunities for elite Muslim sportswomen in the country have been created under the influence of various issues in the country, and what is important is that these opportunities should not be passed

up easily. Because in international sports events such as the Olympics and the Asian Games, where the position of countries is very important, our women's sports have a small share of medals, if by means of these opportunities, we can turn a weakness into a strength.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines: All principles of ethics in research have been observed in this study.

Funding: The research was done without using financial resources.

Authors' contribution: All authors contributed to the present article.

Conflict of interest: The authors have no conflicts of interest.

Acknowledgments: This research was done with the cooperation of research participant. Also from the guide of the world, the great and high-ranking God, to all those who accompanied the author on the path of this research, whether or not, he wishes victory and pride.

مدیریت ورزشی

تبیین و سطح‌بندی فرصت‌های حضور بانوان ورزشکار نخبه مسلمان جمهوری اسلامی ایران در رویدادهای بین‌المللی ورزشی

زینب رحمتی اصل^۱، حسین عیدی^۲، همایون عباسی^۳، شیرین زردشتیان^۴، علی نظریان^۵

۱. گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی و تندرستی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران. رایانامه: zeainabrahmati@yahoo.com

۲. نویسنده مسئول، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی و تندرستی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران. رایانامه: h.eydi@razi.ac.ir

۳. گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی و تندرستی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران. رایانامه: habbasi003@gmail.com

۴. گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی و تندرستی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران. رایانامه: zardoshtian2014@gmail.com

۵. گروه علوم ورزشی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه لرستان، خرم‌آباد، ایران. رایانامه: ali.nazarian63@yahoo.com

اطلاعات مقاله	چکیده
نوع مقاله: پژوهشی	مقدمه: هدف پژوهش حاضر تبیین و سطح‌بندی فرصت‌های حضور بانوان ورزشکار نخبه مسلمان جمهوری اسلامی ایران در رویدادهای بین‌المللی ورزشی بود.
تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۱۱/۰۸	روش پژوهش: این پژوهش از منظر هدف، کاربردی؛ از نظر ماهیت، تحقیقات آمیخته بود. در بخش اول پژوهش از نظریه داده‌بنیاد و رویکرد گلایزر استفاده شد. در بخش دوم با استفاده از مدل ساختاری تفسیری به اولویت‌بندی عوامل پرداخته شد. جامعه آماری پژوهش متشکل از متخصصان و صاحب‌نظران حوزه‌های علوم ورزشی و علوم اجتماعی دارای مرتبه علمی و آشنا به حوزه ورزش بانوان بود. در مجموع ۱۸ مصاحبه انجام گرفت تا داده‌ها به اشباع نظری رسیدند؛ همچنین در بخش ساختاری تفسیری، پرسشنامه ماتریسی ایسم توسط ۹ نفر تکمیل شد.
تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۰۲/۰۲	یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد در مجموع ۳۲ کد باز در قالب شش مفهوم و دو مقوله اصلی عوامل نگرشی و عوامل بیرونی به‌عنوان فرصت‌های فراروی بانوان نخبه ورزشکار مسلمان جمهوری اسلامی ایران وجود دارد و نتایج مدلسازی ساختاری تفسیری نشان داد که ابعاد در چهار سطح قرار داشتند که در پایین‌ترین سطح تغییرات ساختاری و تغییر نسلی مهم‌ترین مؤلفه در بالاترین سطح بود.
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۳/۰۸	نتیجه‌گیری: در یک نتیجه‌گیری کلی باید ذکر کرد که فرصت‌های پیش روی بانوان نخبه ورزشکار مسلمان در کشور، تحت تأثیر مسائل مختلفی ایجاد شده است و آنچه اهمیت دارد، توجه و برجسته کردن فرصت‌هاست، چراکه در رویدادهای بین‌المللی ورزشی، بانوان ما سهم اندکی از مدال‌ها را دارند، در صورتی که به‌وسیله این فرصت‌ها، می‌توان نقطه ضعف را به نقطه قوت تبدیل کرد.
تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۰۷/۰۱	

کلیدواژه‌ها:

بانوان،

جمهوری اسلامی ایران،

مدلسازی ساختاری تفسیری،

نظریه داده‌بنیاد،

ورزشکاران نخبه.

استناد: رحمتی اصل، زینب؛ عیدی، حسین؛ عباسی، همایون؛ زردشتیان، شیرین؛ و نظریان، علی (۱۴۰۴). تبیین و سطح‌بندی فرصت‌های حضور بانوان ورزشکار نخبه

مسلمان جمهوری اسلامی ایران در رویدادهای بین‌المللی ورزشی. نشریه مدیریت ورزشی، (۳) ۱۷: ۴۴-۲۳.

[DOI:https://doi.org/10.22059/JSM.2024.370065.3254](https://doi.org/10.22059/JSM.2024.370065.3254)

این نشریه علمی رایگان است و حق مالکیت فکری خود را بر اساس لایسنس کپی‌رایت (CC BY-NC 4.0) به نویسندگان

واگذار کرده است. آدرس نشریه: <https://jrm.ut.ac.ir/> | ایمیل: jrm@ut.ac.ir

© نویسندگان.

ناشر: انتشارات دانشگاه تهران.

مقدمه

حضور زنان در ورزش قهرمانی تا حد زیادی می تواند مشروعیت بین المللی برای کشور ایجاد کند (شمالی و کشر، ۲۰۲۲). ورزش قهرمانی عبارت است از ورزش های رقابتی و سازمان یافته ای که با توجه به قوانین و مقررات خاص برای ارتقای رکوردهای ورزشی و کسب رتبه و مدال انجام می شود. حضور زنان به عنوان بخش مهمی از پیکره جامعه در عرصه ورزش قهرمانی، ضرورتی انکارناپذیر است. علاوه بر این، می تواند نشان دهنده اهمیت نقش زن در جامعه اش باشد، چراکه او این توانایی را داشته تا نماینده کشور خود باشد و این حضور می تواند پایان دهنده ادعاهای موجود مبنی بر مهجور بودن زنان در ایران باشد. ورزش قهرمانی، عرصه ای برای خودباوری و شکوفایی زنان و شکستن نمادهای زن ستیزی در جامعه است. شناخته شدن یک زن به عنوان یک قهرمان و الگوی ورزشی، مستحکم کننده جایگاه هویت زنان خواهد بود و آنان به دور از تفکرات جنسیت گرایانه و سرکوب کننده، از ارزش و توانایی های خود دفاع خواهند کرد (بنار، احدی و کریمی، ۲۰۱۳).

در جهان امروزی هریک از مقولات مرد یا زن بودن، مبتنی بر یک سری تصورات و پیش فرض هایی درباره نگرش ها و رفتارهای مناسب مردانه و یا زنانه (کلیشه های جنسیتی) است که در فرهنگ هر جامعه ای تعاریف ویژه و متفاوتی می یابد. شکاف جنسیتی در بیشتر جوامع سنتی یکی از پایدارترین و برجسته ترین شکاف های اجتماعی در طول تاریخ بوده است. فرهنگ جوامع سنتی با احکام قطعی و تغییرناپذیر، زن و مرد را از همدیگر جدا کرده و بین آنان تمایز و تبعیض قائل شده اند (کریمی، ۲۰۱۳). هرچند فعالان حقوق زن و جنبش های اجتماعی مدافع حقوق زنان در طول بیش از صد و پنجاه سال اخیر برای رفع این شکاف تبعیض آمیز تلاش کرده اند، اما هنوز هم در بسیاری از جوامع، زنان قربانی اشکال تبعیض، خشونت و محرومیت از حقوق اساسی خود هستند (آرین، یوسفی و عیدی، ۲۰۱۸). از همین رو، در ایران و همچنین بسیاری از کشورها موانعی در راه گسترش ورزش زنان وجود دارد که می توان به مشکلات سیاسی، موانع اقتصادی، خطامشی دولت ها در اولویت ندادن مشارکت زنان در فعالیت های ورزشی و عدم همسویی مطلوب رسانه ها با ورزش زنان اشاره کرد. این محرومیت ها و تبعیضات، به اشکال مختلف وجود دارد و حتی عرصه زندگی خصوصی زنان را نیز در امان نگذاشته است، اما مهم ترین نمود این محرومیت ها در حوزه عمومی و در عرصه فعالیت های اجتماعی دیده می شود (جونز^۱ و همکاران، ۲۰۱۷). در مورد تفاوت بین حقوق ورزشکاران حرفه ای زن و مرد، پژوهشی در آمریکا در سال ۲۰۰۴ نشان داد که از نظر درآمد، ورزش حرفه ای زنان قابل مقایسه با ورزش حرفه ای مردان نیست. اما همانند مردان، بانوان در موفقیت های ورزشی بین المللی برای کشورشان نقش تعیین کننده ای دارند و حضور آنان در سطح قهرمانی در بسیاری از رویدادهای مهم بین المللی ورزشی، اهمیت این جایگاه را یادآوری می کند.

در دنیای کنونی کشورها به دنبال افزایش قدرت، ثروت، جایگاه و منزلت خود هستند و برای نیل به این اهداف از تمامی ابزارهای در دسترس استفاده می کنند. در گذشته به دلیل ماهیت نظام بین الملل که به طور عمده مبتنی بر قدرت سخت بوده، عمده ابزار دولت ها برای تحقق اهداف بین المللی شان نیروی نظامی، ارتش، ریزنی ها و ایجاد اتحادها و ائتلاف های بین المللی بوده است. در این بین، در کنار قدرت سخت مفهوم جدیدی به نام قدرت نرم ظهور کرده است. قدرت نرم که مبتنی بر ارزش های فرهنگی و اجتماعی کشورهاست و بیشتر افکار عمومی کشورهای دیگر تا سیاستمداران و دولت های آنها را هدف قرار داده است. یکی از منابع قدرت نرم کشورها، ورزش و به ویژه ورزش قهرمانی و حضور در عرصه های بین المللی ورزش است که دهه هاست ارتباط نزدیکی با سیاست پیدا کرده و به یک موضوع روابط بین المللی تبدیل شده است (صباغیان، ۲۰۱۶). موقعیت ورزش کشور به ویژه ورزش قهرمانی، به عنوان یکی از نهادهای اساسی گسترش ورزش نزد

¹. Jones

اقتشار مردم و جامعه بین‌المللی محسوب می‌شود (رضوی و همکاران، ۲۰۱۳) و ابزاری برای تحقق هدف‌های راهبردی، تحکیم وحدت ملی و افزایش روحیه نشاط و شادمانی محسوب می‌شود. کارکردهای بین‌المللی ورزش، به‌منزله یک منبع قدرت نرم آن را به ابزاری برای سیاست خارجی و کسب جایگاه بین‌المللی تبدیل کرده است، به‌طوری‌که کشورها سعی دارند از ورزش (به‌ویژه ورزش‌هایی که جنبه بین‌المللی دارند و نیز رویدادهای ورزشی بزرگ و بین‌المللی همچون بازی‌های المپیک، جام جهانی فوتبال، بازی‌های آسیایی و جهانی) برای اهداف گسترده خود در خصوص کسب قدرت، ثروت و افزایش منزلت بین‌المللی استفاده کنند (مورای و پیگمن، ۲۰۱۴). بنابراین، موفقیت بین‌المللی در ورزش قهرمانی عامل مهمی است که می‌تواند نقش مؤثری در هویت ملی، اعتبار و وجهه بین‌المللی داشته باشد؛ این امر نشان از اهمیت و جایگاه ورزش قهرمانی در عصر حاضر دارد. این مسئله سبب شده است که ورزش نمونه مطالعاتی مهمی برای جامعه جهانی به‌شمار آید (رابرتس، ۲۰۰۶). از یک سو نقش آن در تحکیم روابط کشورها و از سوی دیگر نقش ابزاری این پدیده در جهت سنجش و مقایسه کشورها با یکدیگر سبب شده است تا امروزه پژوهشگران، ورزش را به‌عنوان مؤلفه‌ای جدانشدنی از تمامی ارتباطات و مبادلات سیاسی اقتصادی اجتماعی و فرهنگی کشورهای مختلف جهان در نظر گیرند (بنار، احدی و کریمی، ۲۰۱۳). از طرفی ورزش در سطح قهرمانی بخشی از یک سیستم گسترده است که در فرهنگ و ارزش‌های یک کشور جاسازی شده است (اندرسن و رونگلان، ۲۰۱۲) و توسعه ورزش قهرمانی در هر کشور پیش‌زمینه کسب موفقیت در رقابت‌های جهانی و المپیک است. در این بین حضور زنان به‌عنوان بخش مهمی از پیکره جامعه در عرصه ورزش قهرمانی، ضرورتی انکارناپذیر است (مظفری و همکاران، ۲۰۱۱).

حضور زنان به‌عنوان بخش مهمی از پیکره جامعه ما در عرصه ورزش قهرمانی ضرورتی انکارناپذیر است و در سه دهه اخیر نیز فرصت‌های فراوانی برای پرداختن به ورزش و پیشرفت آنان فراهم شده است، اما باز فاصله بین ورزش زنان و مردان زیاد است و ورزش قهرمانی زنان با مشکلات و محدودیت‌های متعددی مواجه است که در این زمینه می‌توان تبعیض بین زنان و مردان در تسهیلات، مشکلات اقتصادی، کمبود پوشش شبکه‌های خبری و رسانه‌ها از ورزش قهرمانی زنان به‌خصوص فوتبال زنان نسبت به فوتبال مردان، و غیره را نام برد (افتخاری، گوهر رستمی و برومند، ۱۳۰۸). حضور زنان ورزشکار در میادین بین‌المللی و در عرصه ورزش قهرمانی نشان از اهمیت نقش زن در جامعه‌اش دارد، چراکه این توانایی را داشته تا نماینده کشور خود و تقویت‌کننده وجهه و اعتبار بین‌المللی کشورش در سطح جهانی باشد (بنار، احدی و کریمی، ۲۰۱۳). امروزه نقش زنان در فعالیت‌های اجتماعی پررنگ‌تر از گذشته شده است، اما متأسفانه حضور آنها در فعالیت‌های ورزشی محدود است، ورزش می‌تواند زمینه‌ای برای حضور زنان در اجتماع باشد. البته هرچه این حضور در سطوح بالاتر و مهم‌تر ورزشی صورت گیرد، اهمیت و نقش زنان را بیشتر نمایان خواهد کرد (بنار، احدی و کریمی، ۲۰۱۳). هرچند امروزه ورزش زنان مورد توجه مسئولان اجتماعی و فرهنگی کشور ایران قرار گرفته و در سه دهه اخیر فرصت‌های فراوانی برای پرداختن به ورزش و پیشرفت آنان فراهم شده است، اما فاصله بین ورزش زنان و مردان زیاد است. افزون بر زنان مسلمان ایران، زنان مسلمان زیادی به ورزش قهرمانی و حرفه‌ای علاقه‌مندند، اما برای اینکه بتوانند استعداد خود را بروز دهند، علاوه بر موانعی مانند تمرینات طاقت‌فرسا و حریفان قدرتمند جهانی با موانعی مانند به رسمیت شناخته نشدن حق رقابت و نحوه پوشش در ورزش قهرمانی روبه‌رو هستند. در برخی موارد زنان مسلمان توانسته‌اند این محدودیت‌ها را در داخل کشور خود پشت سر بگذارند، اما در عرصه بین‌المللی با مشکل مواجه شده‌اند. با وجود موفقیت‌های کسب‌شده باید این واقعیت را پذیرفت که بخش ورزش زنان مسلمان در شرایط کنونی استانداردهای جهانی قابل مقایسه نیست و کمبودها و کاستی‌های زیاد و نگران‌کننده‌ای برای حضور زنان مسلمان در رویدادهای بین‌المللی وجود دارد (اندرسن و رونگلان، ۲۰۱۲؛ گرین و

1. Murray & Pigman

2. Roberts

3. Andersen & Ronglan

هولی؛ ۲۰۰۵). حضور بانوان محجبه در رویدادهای بین المللی عاملی مهم در جهت توسعه ورزش بانوان و همچنین ایجاد حس مناسب ناشی از حجاب است که هیچ محدودیتی را برای فرد ورزشکار ایجاد نمی کند و همچنین سبب ارائه تصویری مناسب از دین اسلام می شود. در واقع با توجه به نتایج به دست آمده حجاب به عنوان یک الگو برای فرد ورزشکار مطرح است و سبب مطرح و دیده شدن افراد محجبه در رویدادهای بزرگ می شود. همچنین حجاب موجب نهادینه شدن اصول اخلاقی در رویدادها می شود. ورزشکاران حرفه ای محجبه می توانند از نظر مهارت در یک رشته ورزشی، الگوی ورزشکاران نیمه حرفه ای و حتی ورزشکاران خبره باشند و بدین طریق در ارتقای کیفی رشته ورزشی خود مؤثر باشند (**فرزاد فر، یوسفی و بهرامی، ۲۰۱۹**).

در بسیاری از کشورهای مسلمان، وجود ورزشکاران مرد از نظر فرهنگ و اجتماع پذیرفته شده است، لیکن زنان شرکت کننده در میادین ورزشی هم توسط رهبران مذهبی و دینی و مدیران بحث برانگیز تلقی می شوند. پس نتیجه این می شود که تعداد زنان مسلمان شرکت کننده در ورزش های قهرمانی و المپیک و حتی سایر رویدادهای بین المللی شایان توجه نیست، بنابراین می توان گفت شانس شرکت در مسابقات ورزش قهرمانی تا حد زیادی به مبانی مذهبی و فرهنگی بستگی دارد (**صادقی و همکاران، ۲۰۱۸**). نگرش ها و باورهای ناعادلانه ای که در جامعه و فرهنگ تجسم یافته و همین طور نگاه ابزاری جنسیت به زن در بین بسیاری از مردان حقیقتی انکارناپذیر است که همین امر هنوز هم زندگی بسیاری از دختران و زنان را تحت الشعاع قرار داده است. البته مشکلات فرهنگی اجتماعی در زمینه ورزش های - قهرمانی بانوان، ویژه جامعه ایران نیست و این مورد تبعیض واقع شدن بسیاری از جوامع را تحت تأثیر قرار می دهد، اگرچه زنان گام های بسیار سختی را در زمینه ورزش برداشته اند، اما ایده اجرای عدالت نادرست است (**فغانی، حضرتی و امیرمظاهری، ۲۰۲۲**). در میان مشکلات ورزش بانوان، عوامل اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی بیشترین تأثیر را بر عدم توسعه ورزش قهرمانی بانوان داشته است. زنان ورزشکار ایران پتانسیل لازم برای رسیدن به سکوی افتخار در ورزش قهرمانی را دارند، ولی بدون یک ضامن اجرایی و رفع موانع موجود، به خصوص مشکلات اجتماعی و فرهنگی و اقتصادی، این اهداف دست یافتنی نخواهند بود. بهبود پوشش رسانه ای و جذب حامی مالی، کاهش مشکلات اقتصادی ورزشکاران، فرهنگ سازی جایگاه زن، تغییر نگرش اجتماعی و افزایش حمایت اجتماعی از ورزش قهرمانی و همچنین الگوسازی برای دختران ورزشکار جوان می تواند در رفع مشکلات ورزش قهرمانی بانوان راهگشا باشد (**امکونبازی^۱ و همکاران، ۲۰۲۱**).

تحقیقات انجام شده بیانگر این مطلب است که مشکلات زیادی برای موفقیت های ورزشی زنان وجود دارد. **آحسانی و همکاران (۲۰۱۲)** نابرابری فرصت مربیگری، کمبود فضای ورزشی ویژه زنان (به ویژه زنان مسلمان)، نابرابری فرصت ها برای پرداختن زنان به ورزش حرفه ای از نظر تعداد رشته های ورزشی، مشکلات اقتصادی و تبعیض در تخصیص اعتبارات به ورزش بانوان را از دیگر مشکلات مربوط به بخش ورزش بانوان عنوان کردند. **شمالی و کشر (۲۰۲۲)** موانع زیادی را برای حمایت مالی ورزش قهرمانی زنان ایرانی شناسایی کردند که چالش های مدیریتی-قانونی، چالش های رسانه ای، چالش های اقتصادی و محدودیت های ساختاری از مهم ترین موانع بود. **فغانی، حضرتی و امیرمظاهری (۲۰۲۲)** نشان دادند عامل باورهای مذهبی، درآمدزایی و ارتباطات با کشورهای پیشرو در ورزش بانوان بر ورزش قهرمانی بانوان ایران تأثیر دارد. **اسلامی، حکاکزاده و چراغ بیرجندی (۲۰۲۲)** در پژوهش خود نشان دادند توسعه ورزش بانوان مستلزم داشتن تیم مدیریت قوی و ایجاد فضای فرهنگی - اجتماعی برابر نسبت به مردان، اتخاذ راهبردهای مدیریتی قوی و همچنین وجود زیرساخت ها و اماکن مختص به بانوان است. در پژوهشی دیگر **فرزادفر، گنجی و بهرامی (۲۰۲۱)** به پیامدهای اجتماعی و فرهنگی موفقیت زنان ورزشکار مسلمان در رویدادهای ورزشی بین المللی اشاره کردند و نشان دادند فرهنگ حجاب در بین زنان مسلمان ضعف و محدودیت نیست، همچنین

¹. Green & Houlihan

². Mkumbuzi

حجاب عامل انگیزش هرچه بیشتر ورزشکاران در رویدادهای مهم ورزشی است. [افروزه، شفيعی و رحمتی \(۲۰۲۱\)](#) به فهم پدیدارشناسانه نابرابری‌های جنسیتی در ورزش کشور پرداختند که چهار مضمون شامل فرصت‌های برابر، عدالت توزیعی، حاکمیت و فراورده‌های اجتماعی از مهم‌ترین نابرابری‌های جنسیتی است.

با توجه به قدرت و مقبولیت ورزش به‌ویژه ورزش قهرمانی به‌عنوان مقوله‌ای که همواره چهره‌ای صلح‌آمیز از آن در سطح بین‌المللی تداعی می‌شود، این مهم به لحاظ پژوهش‌های علمی در داخل کشور و در حوزه مدیریت ورزشی تا حدودی مغفول مانده و کمتر به بررسی فرصت‌های فراوری ورزشکاران نخبه زن مسلمان در رویدادهای بین‌المللی ورزشی پرداخته شده است. ممکن است کشورها با استفاده از موفقیت‌های ورزشی در مسابقات بین‌المللی، به اهداف ورزشی خود دست یابند. دو دلیل اصلی وجود دارد که پیروزی‌های ورزشی برای اعتبار یک کشور مفید است، اول اینکه رقابت و کسب موفقیت یک ورزشکار یا یک تیم برنده در قاب رسانه‌های سراسر جهان آن هم در طول مسابقه، مراسم اهدای جوایز یا مصاحبه‌ها انعکاس داده می‌شود. همان‌طور که او نماینده کشور خود است، از مکانیسم روابط عمومی به نام تبلیغات نیز سود می‌برد. دلیل دوم مربوط به یکی از سنتی‌ترین روش‌های استفاده سیاسی از ورزش است، آن هم استفاده از پیروزی ورزشی برای تبلیغات، چیزی که در دوران جنگ سرد هنگامی که دولت‌های کمونیست و سرمایه‌داری توجیه پیروزی‌های ورزشی خود را به‌عنوان ابزار سیاسی استفاده می‌کردند، مشهودترین بود ([نظری ترشیزی و همکاران، ۲۰۲۳](#)). از طرف دیگر، به‌طور طبیعی، کشورهای توسعه‌یافته از پیروزی‌های ورزشی در برندسازی ملی بهره‌مند می‌شوند و سایر کشورها نیز می‌توانند چهره خود را از طریق ورزش با بیشتر دیده شدن در میادین بین‌المللی ورزشی شکل دهند. برای مثال اغلب کشورهای مسلمان که بانوان آنها با محدودیت‌هایی در داخل کشور خود در عرصه‌های مختلف مواجه‌اند، با حضور در رویدادهای بین‌المللی ورزشی می‌توانند فارغ از کسب نتیجه، فرصت‌هایی را برای مطالبه‌گری فرهنگی-اجتماعی ایجاد کنند. اگرچه در چنین کشورهایی شانس کمی برای قرار گرفتن در جدول مدال‌های المپیک یا رویدادهای مشابه دارند، اما گاهی اوقات به‌دلیل یک پیروزی معتبر، ممکن است در رسانه‌های بین‌المللی مورد توجه قرار گیرند؛ در نتیجه می‌توان گفت حضور و در شرایط بهتر کسب موفقیت در ورزش قهرمانی برای بانوان ورزشکار مسلمان می‌تواند نقش مؤثری در دیده شدن و مقبولیت آنها داشته باشد. از این‌رو مسئله اصلی پژوهش حاضر این است که به شناسایی این فرصت‌ها بپردازد و در نهایت فرصت‌های شناسایی شده را با توجه به روش‌های چندمعیاره سطح‌بندی و اولویت‌بندی کند تا مهم‌ترین فرصت‌ها مشخص شوند.

روش‌شناسی پژوهش

این پژوهش از منظر ماهیت، آمیخته (کیفی-کمی) از نوع اکتشافی؛ از نظر هدف، کاربردی و از نظر شیوه تحلیل، متوالی است. در بخش اول تحقیق با استفاده از نظریه داده‌بنیاد و رویکرد گلیزر به شناسایی فرصت‌های بانوان ورزشکار نخبه مسلمان جمهوری اسلامی ایران در رویدادهای بین‌المللی ورزشی پرداخته شد. از سه مرحله کدگذاری باز، انتخابی و نظری استفاده شد. در بخش دوم با استفاده از مدل ساختاری تفسیری به اولویت‌بندی عوامل پرداخته شد. جامعه آماری این پژوهش متشکل از متخصصان و صاحب‌نظران علوم ورزشی (مدیریت ورزشی، روانشناسی ورزشی، فیزیولوژی ورزشی و حقوق ورزشی) و اجتماعی، جامعه‌شناسان علوم ورزشی و نخبگان ورزشی دارای مرتبه علمی و سابقه کار مطلوب و اعضای هیأت علمی مدیریت ورزشی آشنا به حوزه ورزش بانوان بود. روش نمونه‌گیری نیز هدفمند بود. در مجموع ۱۸ مصاحبه به‌صورت حضوری- مجازی انجام شد تا داده‌ها به اشباع نظری رسیدند، بدین معنی که از مصاحبه ۱۵ تا ۱۸ اطلاعات استخراجی از مصاحبه‌ها تکراری شدند و یافته‌های جدیدی استخراج نشد. همچنین در بخش ساختاری تفسیری، پرسشنامه ماتریسی ایسم توسط ۹

نفر تکمیل شد. ابزار پژوهش در بخش اول مصاحبه نیمه ساختاریافته بود و ۴ سؤال با مضمون (آیا با وجود چالش هایی که برای بانوان ورزشکار کشورمان به وجود می آید، فرصت هایی که بتوان از آنها به نحو احسن استفاده کرد، وجود دارد؟ فرصت های فراروی بانوان ورزشکار نخبه مسلمان در رویدادهای بین المللی ورزشی از نظر شما چیست؟ اگر بخواهید شرایط بانوان ورزشکار کشورمان را با سایر ورزشکاران کشورهای دیگر مقایسه کنید، چه فاکتورهایی را برتر می بینید و در چه فاکتورهایی ضعف داریم؟ چنانچه مطلبی مهم که نیازمند توضیحاتی بیشتری است، عنوان بفرمایید)، از افراد پرسیده شد. از کدگذاری باز، انتخابی و نظری برای تجزیه و تحلیل داده های کیفی استفاده شد، همچنین برای تعیین اعتبار داده های پژوهش از دو محقق استفاده شد و میزان توافق درونی آنها در کدهای باز با توجه ضریب پی اسکات وارد پژوهش شد. در بخش دوم ابزار پژوهش پرسشنامه چندمعیاره ساختاری تفسیری (ایسم) بود. این پرسشنامه تنها یک ماتریس استاندارد است و با پرسشنامه های سنجش نگرش با طیف لیکرت تفاوت دارد. مفاهیمی مانند روایی و پایایی نیز در مورد این پرسشنامه مصداق ندارند. از این روش برای شناسایی روابط میان یک مجموعه عوامل، شاخص ها یا متغیرها استفاده می شود. روش ISM رویکردی اکتشافی دارد، بنابراین برای شناسایی رابطه میان عوامل مناسب است. در این روش علاوه بر شناسایی روابط به سطح بندی شاخص ها نیز پرداخته می شود.

یافته های پژوهش

در این بخش ابتدا یافته های توصیفی و ویژگی های افراد مشارکت کننده در تحقیق ارائه شد، سپس یافته های بخش کیفی و در نهایت مدل ساختاری تفسیری ارائه شد. جدول ۱ مشخصات مصاحبه شوندگان را نشان می دهد.

جدول ۱. ویژگی های جمعیت شناختی مصاحبه شوندگان

ردیف	سمت	تحصیلات	سابقه کار (سال)	حیطه تخصص
۱	عضو هیأت علمی	دکتری تخصصی	۸	مدیریت ورزشی
۲	عضو هیأت علمی	دکتری تخصصی	۱۲	مدیریت ورزشی
۳	عضو هیأت علمی	دکتری تخصصی	۱۰	مدیریت ورزشی
۴	کارمند فدراسیون جانبازان و معلولین	دانشجوی دکتری	۱۱	مدیریت ورزشی
۵	پژوهشگر حوزه ورزش	دکتری تخصصی	۱۶	مدیریت ورزشی
۶	پژوهشگر حوزه ورزش	دکتری تخصصی	۱۵	مدیریت ورزشی
۷	کارمند اداره کل آموزش و پژوهش در صداوسیما	دکتری تخصصی	۱۵	بانوان
۸	عضو هیئت علمی	دکتری تخصصی	۱۳ سال	جامعه شناسی
۹	مدرس دانشگاه	دکتری تخصصی	۶ سال	مدیریت ورزشی
۱۰	دبیر تربیت بدنی و قهرمان سابق ورزشی بانوان	دکتری تخصصی	۱۲ سال	فیزیولوژی ورزشی
۱۱	مسئول ورزش بانوان	فوق لیسانس	۱۱	مدیریت سازمان ها
۱۲	ورزشکار، نایب قهرمان ووشو جهان	فوق لیسانس	۱۰	فیزیولوژی ورزشی
۱۳	پژوهشگر حوزه ورزش	فوق لیسانس	۱۰	روانشناسی ورزشی
۱۴	ورزشکار خانم عضو تیم ملی ووشو	لیسانس	۷	علوم ورزشی
۱۵	ورزشکار خانم عضو تیم ملی فوتسال بانوان	دانشجوی دکتری	۶	مدیریت ورزشی

۱۶	مدرس دانشگاه	دکتری تخصصی	۲۰	مدیریت ورزشی
۱۷	عضو هیأت علمی	دکتری تخصصی	۱۵	جامعه‌شناسی ورزش
۱۸	عضو هیأت علمی	دکتری تخصصی	۲۲	مدیریت و حقوق ورزشی

جدول ۲ اطلاعات مربوط به مشارکت‌کنندگان بخش ساختاری تفسیری در بخش دوم پژوهش را نشان می‌دهد.

جدول ۲. ویژگی افراد مشارکت‌کننده در بخش ساختاری تفسیری

کد مصاحبه	سمت و تخصص	تحصیلات	سابقه کاری (سال)	مدت زمان تکمیل پرسشنامه (به دقیقه)
P1	پژوهشگر حوزه مدیریت ورزشی	دکتری تخصصی	۵	۱۵
P2	پژوهشگر حوزه جامعه‌شناسی ورزشی	دکتری تخصصی	۱۴	۲۵
P3	پژوهشگر حوزه رفتار حرکتی ورزشی	دکتری تخصصی	۱۹	۲۵
P4	پژوهشگر حوزه روانشناسی ورزشی	دکتری تخصصی	۱۶	۱۵
P5	مربی تیم ملی بانوان	فوق لیسانس	۱۵	۳۰
P6	پژوهشگر حوزه مدیریت ورزشی	دکتری تخصصی	۷	۲۰
P7	پژوهشگر حوزه مدیریت ورزشی	دکتری تخصصی	۱۰	۲۰
P8	ورزشکار تیم ملی بانوان	دانشجوی دکتری	۶	۲۵
P9	پژوهشگر حوزه ورزش بانوان	دکتری تخصصی	۸	۲۰

در این پژوهش برای شناسایی فرصت‌های فراروی بانوان ورزشکار نخبه مسلمان در رویدادهای بین‌المللی ورزشی از نظریه داده‌بنیاد و شیوه کدگذاری گلایزر استفاده شد. داده‌های حاصل از مصاحبه در سه گام تحلیل شد که به شرح زیر است.

کدگذاری باز

بر اساس رویکرد گلایزر، کدگذاری باز تا زمانی انجام می‌شود که تأثیرات ظهور مقوله محوری نمودار شود، تا بدین ترتیب در مرحله بعدی یعنی مرحله کدگذاری انتخابی، کدگذاری بر اساس این مقوله هدایت شود. برای کدگذاری باز، باید به صورت آگاهانه به جست‌وجوی متغیر محوری پرداخت و از حساسیت نظری^۱ در این مرحله برخوردار بود که گلایزر در این زمینه چنین عنوان می‌کند: همان‌طور که محقق به‌طور مداوم پیشامدها و مفاهیم را مقایسه می‌کند، کدهای متعددی را ایجاد می‌کند، درحالی‌که حواس خود را نسبت به یک یا دو کد محوری، جمع می‌کند و محقق در جست‌وجوی تم‌های اصلی است. در جدول ۳ تعدادی از کدهای به‌دست‌آمده به‌همراه بخشی از متن مصاحبه بیان شد و در جدول ۴ کدهای استخراج‌شده از مرحله کدگذاری باز بیان شد.

جدول ۳. کدهای استخراج‌شده از کدگذاری باز و بخشی از متن مصاحبه

کدها	بخشی از مصاحبه
توسعه ورزش بانوان از طریق موفقیت‌های ورزشکاران ایرانی	«ایران با داشتن استعدادهای ورزشی برجسته در برخی رشته‌ها، فرصت بزرگی برای بانوان ورزشکار مسلمان دارد. بانوان ایرانی در ورزش‌هایی مانند وزنه‌برداری، تکواندو، تیراندازی و والیبال، موفقیت‌های قابل توجهی داشته‌اند. از این فرصت می‌توان برای توسعه و پیشرفت بیشتر بانوان ورزشکار در این رشته‌ها بهره برد.»

1. Core category

2. Theoretical sensitivity

کسب حمایت های داخلی بانوان ورزشکار	«ایجاد حمایت های مالی و تسهیلات مناسب برای بانوان ورزشکاران مسلمان در ایران، می تواند فرصتی مناسب برای رشد و پیشرفت آنها باشد. تأمین منابع مالی مناسب، تجهیزات و زمینه های تمرین، حمایت از فعالیت های رقابتی و حضور در رویدادهای بین المللی این فرصت را تقویت می کند.»
------------------------------------	--

جدول ۴. خلاصه ای از یافته های کدگذاری باز

شماره	کد	شماره	کد
۱	کاهش نگاه جنسیتی در ورزش قهرمانی کشور	۲	اختصاص ویژه بودجه مشخص به ورزش بانوان در نظام بودجه کل کشور
۳	حمایت های قانونی از ورزشکاران مسلمان	۴	توسعه ورزش همگانی بانوان از طریق موفقیت های ورزشکاران ایرانی
۵	کسب حمایت های داخلی بانوان ورزشکار	۶	استفاده مؤثر از حضور بانوان مسلمان در نشان دادن هویت و ارزش های جایگاه زن
۷	تسهیل قوانین برای ورزش بانوان	۸	دیدن شدن بیشتر بانوان ورزشکار به دلیل حجاب اسلامی
۹	وجود کشورهای زیاد مسلمان برای تشکیل انجمن های حمایتی از بانوان	۱۰	پیشبرد جامعه از لحاظ فرهنگی
۱۱	مساعادت باشگاه ها از ورزش بانوان	۱۲	فرصت کسب تجربه در مسابقات خارجی
۱۳	تبیین تفکر حجاب محدودیت نیست	۱۴	پیشگیری از انواع انحرافات اجتماعی بانوان
۱۵	استفاده از ورزش های پرطرفدار (والیبال، تکواندو، تیراندازی و ...) در توسعه ورزش بانوان	۱۶	کاهش تنش های سیاسی و مذهبی از ورزشکاران بانوان مسلمان در رویدادهای بین المللی
۱۷	تشویق زنان جوامع اسلامی به ورزش	۱۸	باورپذیری قهرمانی ورزشی بانوان در جامعه
۱۹	ایجاد نگرش مثبت سایر جوامع نسبت به مقوله حجاب	۲۰	وجود استعداد های ورزشی فراوان در بانوان کشور
۲۱	الگو شدن بانوان ورزشکار محبیه در جامعه محلی خود	۲۲	متعادل سازی در اختصاص امکانات
۲۳	تغییرات مثبت نگرشی نسبت به ورزش بانوان	۲۴	تشویق به شرکت بانوان به ورزش و فرهنگ سازی مفید در سالیان اخیر
۲۵	افزایش کمی مربیان زن	۲۶	وجود رقابت های کشورهای مسلمان
۲۷	باور به توانایی های بانوان مسلمان	۲۸	نشان دادن توانایی و رسیدن به اهداف باحجاب
۲۹	شعار المپیک مبنی بر ترویج شعائر اخلاقی در ورزش	۳۰	توجه بیشتر والدین نسبت به ورزش دختران
۳۱	از میان برداشتن معاونت ورزش بانوان و ادغام آن با ورزش آقایان	۳۲	حسن برتری جویی بانوان محبیه پس از رویداد

کدگذاری انتخابی

کدگذاری انتخابی با ظهور مقوله محوری در مرحله کدگذاری باز، آغاز می شود. در این مرحله کدگذاری ها حول این مقوله صورت می گیرد. بنابراین در ادامه مصاحبه ها، کدگذاری حول مقوله محوری استخراج شده در مرحله کدگذاری باز، صورت گرفت. جدول ۵ کدها و مفاهیم به دست آمده در این مرحله را آشکار می کند.

جدول ۵. مفاهیم و نمونه کدهای حاصل از تحلیل داده‌ها در مرحله کدگذاری انتخابی

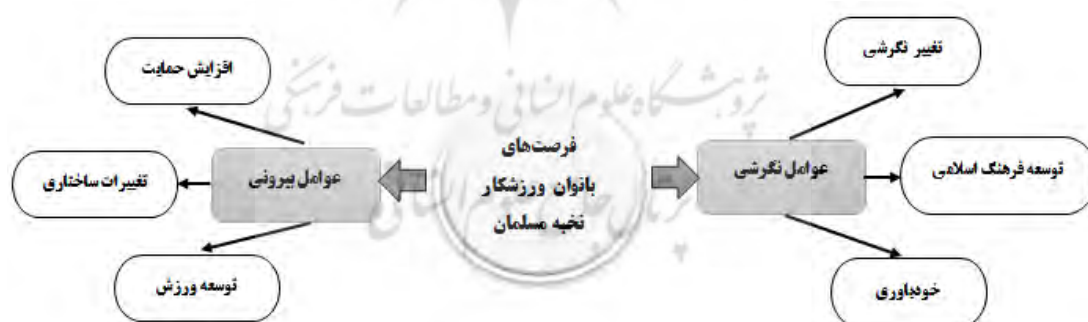
مفهوم	کد
T1 تغییر نگرشی	۱. کاهش نگاه جنسیتی در ورزش قهرمانی کشور ۲. تغییرات مثبت نگرشی نسبت به ورزش بانوان ۳. توجه بیشتر والدین نسبت به ورزش دختران ۴. پیشبرد جامعه از لحاظ فرهنگی ۵. الگو شدن بانوان ورزشکار محجبه در جامعه محلی خود
T2 افزایش حمایت	۶. کاهش تنش‌های سیاسی و مذهبی از ورزشکاران بانوان مسلمان در رویدادهای بین‌المللی ۷. سیاست‌های حمایتی داخلی کشور از بانوان ورزشکار ۸. تسهیل قوانین برای ورزش بانوان ۹. شعار المپیک مبنی بر ترویج شعائر اخلاقی در ورزش ۱۰. تشویق به شرکت بانوان به ورزش و فرهنگ‌سازی مفید در سالیان اخیر
T3 توسعه ورزش بانوان	۱۱. افزایش کمی مربیان زن ۱۲. مساعدت باشگاه‌ها از ورزش بانوان ۱۳. توسعه ورزش همگانی بانوان از طریق موفقیت‌های ورزشکاران ایرانی ۱۴. وجود رقابت‌های کشورهای مسلمان ۱۵. استفاده از ورزش‌های پرطرفدار (والیبال، تکواندو، تیراندازی و ...) در توسعه ورزش بانوان ۱۶. فرصت کسب تجربه در مسابقات خارجی
T4 ترویج فرهنگ اسلامی	۱۷. پیشگیری از انواع انحرافات اجتماعی بانوان ۱۸. حمایت‌های قانونی از ورزشکاران مسلمان ۱۹. وجود کشورهای زیاد مسلمان برای تشکیل انجمن‌های حمایتی از بانوان ۲۰. تبیین تفکر حجاب محدودیت نیست ۲۱. استفاده مؤثر از حضور بانوان مسلمان در نشان دادن هویت و ارزش‌های جایگاه زن ۲۲. نشان دادن توانایی و رسیدن به اهداف باحجاب ۲۳. تشویق زنان جوامع اسلامی به ورزش همگانی ۲۴. دیده شدن بیشتر بانوان ورزشکار به دلیل حجاب اسلامی ۲۵. ایجاد دید مثبت سایر جوامع نسبت به مقوله حجاب
T5 خودباوری	۲۶. باور به توانایی‌های بانوان مسلمان ۲۷. باورپذیری قهرمانی ورزشی بانوان در جامعه ۲۸. وجود استعدادهای ورزشی فراوان در بانوان کشور ۲۹. حس برتری‌جویی بانوان محجبه پس از رویداد
T6 تغییرات ساختاری	۳۰. از میان برداشتن معاونت ورزش بانوان و ادغام آن با ورزش آقایان ۳۱. متعادل‌سازی در اختصاص امکانات ۳۲. اختصاص ویژه بودجه مشخص به ورزش بانوان در نظام بودجه کل کشور

کدگذاری نظری

این مرحله کدگذاری، ترکیب مفاهیم به وسیله یک الگوی ارتباطی را نشان می دهد (لوکی؛ ۲۰۰۱). کدهای نظری از مدل های انتزاعی تشکیل می شوند که مقولات را در جهت یک نظریه تلفیق می کند (گلیر و هن؛ ۲۰۰۵). گلیر برای تلفیق کدهای حقیقی، ۱۸ خانواده از کدهای نظری را به عنوان الگوهایی برای ترغیب کدهای حقیقی معرفی می کند. وی بدون ارائه الگوی شماتیک مشخص، به مجموعه ای از واژه ها اشاره می کند که هریک از آنها می توانند در تلفیق کدهای حقیقی، راهنما باشند. به عبارت دیگر وی در اشاره به هریک از خانواده های کدگذاری بدون معین کردن نحوه پیوند میان واژه ها، محقق را آزاد می گذارد تا خود اقدام به تلفیق کدها و مدلسازی کند. در این پژوهش با تلفیق مقولات به دست آمده، مدل تحقیق در «خانواده کدگذاری نوع» قرار می گیرد که در جدول ۶ مشخص شد مفاهیم در دو دسته کلی عوامل درونی و بیرونی قرار می گیرند. در شکل ۱ مدل مفهومی تحقیق ترسیم شد.

جدول ۶. کدگذاری نظری

مفهوم	مقوله
تغییر نگرشی ترویج فرهنگ اسلامی خودباوری	عوامل نگرشی
افزایش حمایت توسعه ورزش تغییرات ساختاری	عوامل بیرونی

شکل ۱. مدل مفهومی برخاسته از نتایج کیفی تحقیق

1. Locke
2. Glaser and Hon
3. Type family

پس از شناسایی فرصت‌های بانوان نخبه مسلمان در رویدادهای بین‌المللی ورزشی، مدل‌های ساختاری-تفسیری شاخص‌های ارزیابی به شرح زیر انجام گرفت:

ابتدا به منظور تشکیل ماتریس تعامل یک ماتریس ۶ در ۶ شامل شاخص‌ها تشکیل و در اختیار نمونه قرار داده شد. اعضای نمونه بر اساس اصول (لو جی) زیر ماتریس‌ها را تکمیل کردند.

V: شاخص سطر بر شاخص ستون تأثیرگذار است.

A: شاخص ستون بر شاخص سطر تأثیرگذار است.

X: شاخص سطر و ستون در تعامل با یکدیگرند.

O: شاخص سطر و ستون هیچ ارتباطی با یکدیگر ندارند.

جدول ۷. ماتریس خودتعاملی (چالش‌ها)

تغییرات ساختاری	خودباوری	توسعه فرهنگ اسلامی	توسعه همه‌جانبه ورزش	افزایش حمایت	تغییر نگرشی
V	V	O	V	O	تغییر نگرشی
V	A	X	X		افزایش حمایت
V	X	V			توسعه همه‌جانبه ورزش
V	O				توسعه فرهنگ اسلامی
V					خودباوری
					تغییرات ساختاری

ماتریس نهایی از تبدیل ماتریسی خودتعاملی به یک ماتریس دوازده‌گانه صفر و یکی به دست می‌آید. جدول ۸ ماتریس خودتعاملی دو ارزشی را نشان می‌دهد. برای استخراج ماتریس دریافتی، باید در هر سطر عدد ۱ جایگزین علامت‌های X و V و عدد صفر جایگزین علامت‌های A و O در ماتریس خودتعاملی ساختاری شود. در اینجا از خبرگان خواسته شد در تکمیل جدول نهایی روابط ثانویه را نیز مدنظر داشته باشند. به همین منظور بعضی از ارزش تغییر کرد.

جدول ۸. ماتریس خودتعالی (چالش ها)

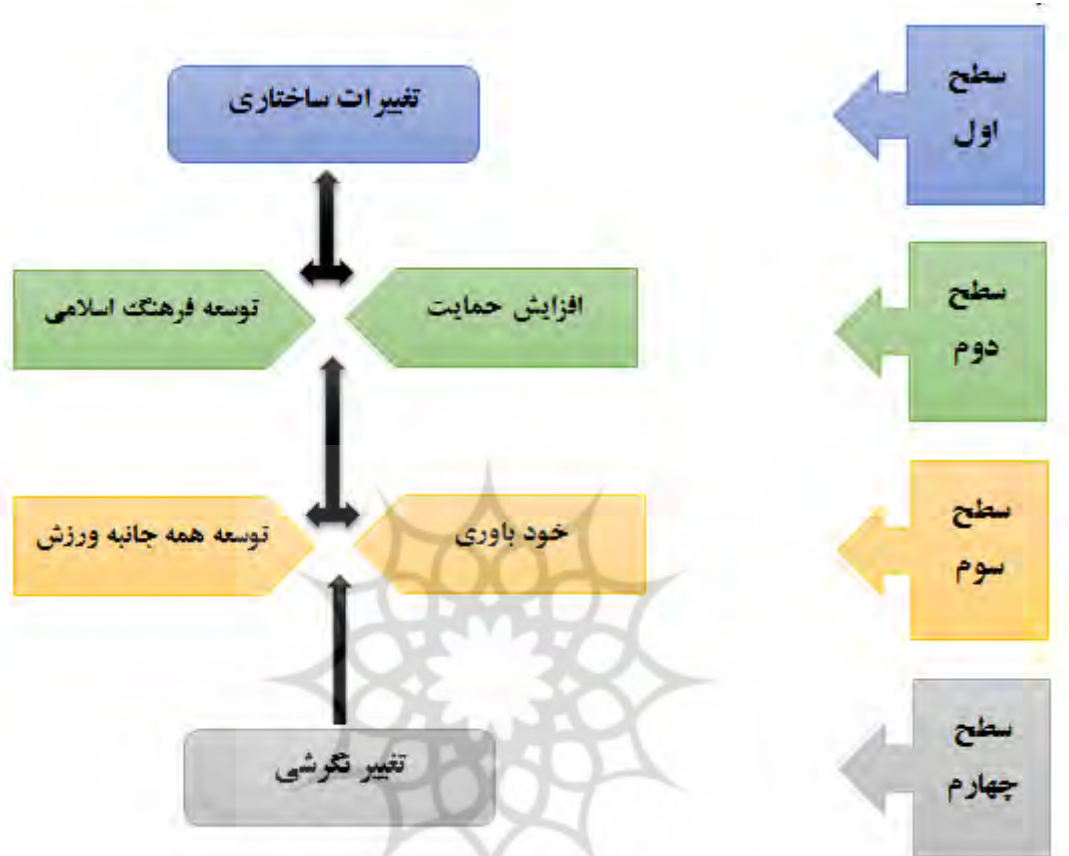
تغییرات ساختاری	خودباوری	توسعه فرهنگی اسلامی	توسعه همه جانبه ورزش	افزایش حمایت	تغییر نگرشی
۱	۱	۰	۱	۰	۱
۱	۰	۱	۱	۱	۰
۱	۱	۱	۱	۱	۰
۱	۰	۱	۰	۱	۰
۱	۱	۰	۱	۱	۰
۱	۰	۰	۰	۰	۰

در مرحله بعد برای تعیین سطح شاخص ها و اولویت آنها، مجموعه دستیابی و مجموعه پیش نیاز برای هر عامل تعیین می شود. مجموعه دستیابی هر شاخص شامل شاخص هایی می شود که از این شاخص تأثیر می پذیرند و مجموعه پیش نیاز شامل شاخص هایی می شود که بر این شاخص تأثیر گذارند. این تأثیر و تأثرها با استفاده از ماتریس دستیابی به دست می آید. پس از تعیین مجموعه دستیابی و پیش نیاز هر شاخص، عناصر مشترک این دو مجموعه برای هر شاخص تعیین می شود و در صورت یکسان بودن مجموعه دستیابی با مجموعه اشتراکات، آن شاخص ها به عنوان سطح بالا در نظر گرفته می شوند. هرچه یک هدف اثرگذاری بیشتری بر سایر اهداف داشته باشد، در سطح پایین تری قرار می گیرد، چراکه مدل تف سیری ساختاری اثرگذاری از پایین به بالا ست. به طور معمول شاخص هایی که مجموعه دستیابی و مجموعه اشتراکات یکسان داشته باشند در یک سطح قرار می گیرند. به طور کلی جدول ۹ اولویت بندی و سطح بندی شاخص ها را نشان می دهد.

جدول ۹. خروجی شاخص ها/ تمامی سطوح (چالش ها)

شاخص ها	مجموعه دستیابی (خروجی)	مجموعه پیش نیاز (ورودی)	اشتراکات	سطح
تغییر نگرشی	۱،۲،۳،۴	۱،۵،۶،۷،۸،۹	۱	چهارم
افزایش حمایت	۳،۴،۵،۸،۹	۱،۲،۴،۵،۶،۷،۸،۹	۴،۵،۸،۹	دوم
توسعه ورزش بانوان	۲،۳،۴،۵،۶،۷	۶،۷	۶،۷	سوم
ترویج فرهنگ اسلامی	۱،۲،۳،۴،۵،۶،۷	۴،۵،۶	۴،۵،۶	دوم
خودباوری	۱،۲،۴،۶،۷	۳،۴،۶	۶ و ۴	سوم
تغییرات ساختاری	۲،۴،۵،۶،۷	۱،۲،۳،۴،۵،۶	۲،۴،۵،۶	اول

با توجه به جدول ۹ و فرصت‌های فراوی بانوان ورزشکار نخبه مسلمان مشخص شد که ابعاد در چهار سطح قرار داشتند. در پایین‌ترین سطح تغییرات ساختاری، در سطح دوم دو مؤلفه افزایش حمایت و توسعه فرهنگ اسلامی قرار داشت، در سطح سوم خودباوری و توسعه همه‌جانبه ورزش جای داشت و در نهایت تغییر نسلی مهم‌ترین مؤلفه در بالاترین سطح بود.

شکل ۲. مدل ساختاری تفسیری و سطح‌بندی فرصت‌ها

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر تبیین و سطح‌بندی فرصت‌های بانوان ورزشکار نخبه مسلمان جمهوری اسلامی ایران در رویدادهای بین‌المللی ورزشی بود. از این‌رو یافته‌های تحقیق حاکی از آن بود که فرصت‌های بانوان ورزشکار نخبه مسلمان تحت تأثیر مسائل مختلفی قرار دارد و به نوعی با اینکه تصور بر این است که بانوان ورزشکار نخبه مسلمان با چالش‌های فراوانی روبه‌رو هستند، اما فرصت‌های زیادی نیز وجود دارد که جای بحث و بررسی است. ۳۲ فرصت در قالب شش مفهوم و دو مقوله کلی دسته‌بندی شدند که در ادامه هریک عوامل به‌طور مجزا بررسی و تحلیل شد.

اولین مقوله کلی، عوامل نگرشی بودند. [فرزادفر، گنجی و بهرامی \(۲۰۲۱\)](#) نشان دادند فرهنگ حجاب در بین زنان مسلمان ضعف و محدودیت نیست، همچنین حجاب عامل انگیزش هرچه بیشتر ورزشکاران در رویدادهای مهم ورزشی است. عوامل نگرشی بیان می‌کند

که بانوان مسلمان در کشور دیگر به مقوله حجاب یا مسائل مختلف مذهبی، به عنوان یک محدودیت نگاه نمی کنند و حتی مسئله حجاب را به عنوان یک ارزش که می تواند مفاهیم انسانی را در جامعه جهانی توسعه دهد، می بینند. سه مفهوم اصلی در این مقوله شناسایی شد: «تغییر نسلی»، «توسعه فرهنگ اسلامی» و «خودباوری» است که عوامل نگرشی را شکل می دهند. تغییر نسلی به تغییراتی اشاره دارد که دختران ایرانی و مسلمان از دایره امن خود خارج شده اند و دستاوردهای ورزشی را برای خود ناممکن نمی بینند و با شرایطی که وجود دارد، می توانند بهترین نتیجه را بگیرند. [لنیس و پفیستر^۱ \(۲۰۱۷\)](#) در پژوهش خود نشان دادند که نقش دین در مورد عدم مشارکت زنان در فعالیت های ورزشی چشمگیر نبود و عواملی دیگر همچون فقدان تجربه قبلی ورزش و شرایط زندگی، مشارکت در فعالیت ورزشی - تفریحی را محدود می کرده است. این یافته نشان می دهد که در جوامع اروپایی نیز مسئله دین و حجاب دیگر نمی تواند محدودیت در ورزش ایجاد کند. [پفیستر \(۲۰۱۰\)](#) در پژوهشی با عنوان «زنان در ورزش - جنسیت و چشم اندازهای آینده» نشان داد ورزش ها از حالت جنسیتی خارج شده و زنان در تمامی ورزش ها فعال می شوند و تغییرات نسلی دیگر ارکان تبعیض را قبول نمی کند. مهم ترین مصادیق در تغییر نسلی را می توان به کاهش نگاه جنسیتی در ورزش قهرمانی کشور، تغییرات مثبت نگرشی نسبت به ورزش بانوان، توجه بیشتر والدین به ورزش دختران، پیشبرد جامعه از لحاظ فرهنگی و الگو شدن بانوان ورزشکار محجبه در جامعه محلی خود اشاره کرد. «توسعه فرهنگ اسلامی» دومین مفهوم در این مقوله بود. در ورزش حرفه ای که هر روزه با انحرافات زیاد اخلاقی روبه روست، ورزشکاران مسلمان توانسته اند به عنوان الگوی اخلاقی خوبی خود را معرفی کنند؛ این مسئله در ورزش بانوان نیز مصداق دارد. توسعه فرهنگ اسلامی سبب شده است که از انواع انحرافات اجتماعی بانوان در ورزش جلوگیری شود، به تازگی کشورهای مسلمان حمایت های قانونی و اجتماعی از بانوان داشته باشند، تفکر حجاب محدودیت نیست در بانوان شکل بگیرد، از بانوان مسلمان به عنوان یک هویت و ارزش جایگاه زن در جوامع بین المللی ورزشی استفاده شود، رسیدن به موفقیت های ورزشی با حجاب را نشان داد و توانایی بانوان مسلمان را به رخ کشید، به توسعه ورزش همگانی در زنان منجر شد و به سبب بیشتر دیده شدن زنان مسلمان در عرصه ورزش، دید مثبتی در سایر جوامع نسبت به مقوله حجاب به وجود آید. سومین مفهوم نیز «خودباوری» بود. این یافته با نتایج پژوهش [ملکی، رضائی نژاد و ملائی \(۲۰۲۱\)](#) همسو بود. شرکت بانوان در رویدادهای بین المللی ورزشی نشان داده است که بانوان مسلمان نیز می توانند در بسیاری از رشته های ورزشی قهرمان و حتی الگوی ورزشی شوند. به طوری که در ورزش هایی مانند تیراندازی، ورزش های رزمی و حتی دومیدانی، بانوان مسلمان به خوبی توانسته اند قهرمانی های زیادی به دست آورند و این خودباوری برای بانوان مسلمان کشورمان به وجود آمده است که تنها چالش هایی وجود ندارد که سبب توقف آنها شود، بلکه فرصت های زیادی برای قهرمانی دارند. از مهم ترین گویه های این عامل می توان به باور به توانایی های بانوان مسلمان، باورپذیری قهرمانی ورزشی بانوان در جامعه، وجود استعداد های ورزشی فراوان در بانوان کشور و حس برتری جویی بانوان محجبه پس از رویداد اشاره کرد.

دومین مقوله کلی، عوامل بیرونی بود. منظور از عوامل بیرونی، این است که با تغییراتی که رخ داده است، فرصت هایی به وجود آمده است که توسعه ورزش بانوان مسلمان کشور را تسریع ببخشد و سه مفهوم افزایش حمایت، توسعه همه جانبه ورزش و تغییرات ساختاری به عنوان عوامل بیرونی فرصت های فراوان بانوان ورزشکار نخبه مسلمان مطرح شود. افزایش حمایت اولین مفهوم در این دسته بود. این یافته با نتایج پژوهش [شعبانی، رضوی و هادوی \(۲۰۲۰\)](#) همسو بود. آنها نشان دادند حمایت نقش مهمی در توسعه ورزش قهرمانی زنان دارد. همچنین [شیرزادی و همکاران \(۲۰۲۰\)](#) نشان دادند عدم حمایت از ورزشکاران زن در قالب مشکلات و مسائل مرتبط با بحران های مالی، افزایش دستمزدها و هزینه ها در مناطق مختلف و ناتوانی آحاد جامعه در تأمین هزینه های ورزش قهرمانی، سبب عدم توسعه ورزش

¹. Lenneis and Pfister

قهرمانی زنان می‌شود. اما طبق یافته‌های پژوهش، حمایت‌هایی در عرصه ورزش بانوان مسلمان به‌وجود آمده که فرصت‌هایی را برای پیشرفت به‌وجود آورده است. کاهش تنش‌های سیاسی و مذهبی از ورزشکاران بانوان مسلمان در رویدادهای بین‌المللی، سیاست‌های حمایتی داخلی کشور از بانوان ورزشکار، تسهیل قوانین برای ورزش بانوان، شعار المپیک مبنی بر ترویج شعائر اخلاقی در ورزش و تشویق به شرکت بانوان به ورزش و فرهنگ‌سازی مفید در سالیان اخیر از مهم‌ترین حمایت‌هایی است که به‌عنوان یک فرصت مطرح شده است. از طرف دیگر توسعه همه‌جانبه ورزش در بانوان، سبب شده است که فرصت‌هایی به‌صورت غیرمستقیم در ورزش قهرمانی به‌وجود آید. شاید بخش زیادی از تفاوت‌های جنسیتی در ورزش به حاکمیت برمی‌گردد. در سالیان اخیر، حاکمیت عرصه را برای ورزش بانوان فراهم کرده و احداث سالن‌های تخصصی بانوان، ایجاد پارک‌های مخصوص بانوان و توسعه ورزش همگانی سبب شده است که فرصت‌های بیشتری برای ورزش بانوان ایجاد شود. بر اساس دسته‌بندی مول و همکاران ورزش به چهار بخش ورزش آموزشی، ورزش تفریحی، ورزش قهرمانی و ورزش حرفه‌ای تقسیم شده است. این مدل بیان می‌کند که گسترده‌ترین بخش ورزش، ورزش آموزشی است که افراد پس از آن به ورزش همگانی رهنمون می‌شوند. این روند نشان می‌دهد حیطه‌های مختلف ورزش ارتباط تنگاتنگی با هم دارند. ورزشکاران حرفه‌ای می‌توانند از نظر مهارت در یک رشته ورزشی، الگوی ورزشکاران نیمه‌حرفه‌ای و حتی غیرحرفه‌ای باشند و بدین طریق در ارتقای کیفی رشته ورزشی خود مؤثر باشند. مهم‌ترین گویه‌های این بخش شامل افزایش کمی مربیان زن، مساعدت مفید باشگاه‌ها به ورزش بانوان، توسعه ورزش همگانی بانوان از طریق موفقیت‌های ورزشکاران ایرانی، وجود رقابت‌های کشورهای مسلمان، استفاده از ورزش‌های پرتعداد (والیبال، تکواندو، تیراندازی و ...) در توسعه ورزش بانوان و فرصت کسب تجربه در مسابقات خارجی اشاره کرد. در نهایت «تغییرات ساختاری» آخرین مضمون شناسایی‌شده در دسته عوامل کلی بود. شعبانی، رضوی و هادوی (۲۰۲۰) در پژوهشی با عنوان «تدوین الگوی ساختاری تحلیلی توسعه ورزش قهرمانی زنان» نشان دادند که عوامل مؤثر بر توسعه ورزش قهرمانی زنان دارای سه سطح است که ساختار و سیاست‌گذاری ورزش یکی از آنها بود. همچنین شیرزادی و همکاران (۲۰۲۰) در پژوهشی با هدف چالش‌های رشد و توسعه ورزش قهرمانی بر مبنای آمایش سرزمین نشان دادند که ساختار سیاسی متمرکز کشور نقش عمده‌ای در این چالش‌ها دارد که این نتیجه نشان می‌دهد ساختار می‌تواند نقش منفی و بازدارنده نیز داشته باشد. اما با توجه به نتایج تحقیق، تغییرات ساختاری مثبتی در ورزش بانوان شکل گرفته است که به‌عنوان فرصت مطرح می‌شود. از مهم‌ترین تغییرات ساختاری می‌توان به بودجه مشخص بانوان از آقایان اشاره کرد که نشان می‌دهد به‌عنوان یک بخش مستقل می‌تواند برای خود برنامه‌ریزی و سازماندهی داشته باشد و دیگر این پارادایم مطرح نیست که سرریز بودجه آقایان، به سمت ورزش بانوان سوق پیدا کند؛ از طرفی از میان برداشتن معاونت ورزش بانوان و ادغام آن با ورزش آقایان فرصت خوبی برای توسعه ورزش قهرمانی بانوان به‌وجود می‌آورد. در نهایت متعادل‌سازی در اختصاص امکانات از مهم‌ترین تغییرات ساختاری است.

در ادامه، طبق یافته‌های مدلسازی ساختاری تفسیری مشخص شد که ابعاد از نظر اولویت در چهار سطح قرار دارد؛ به‌طوری‌که مؤلفه‌های سطح چهارم از درجه اهمیت و اثرگذاری بالاتری برخوردار است، سطح سوم دارای درجه اهمیت و اضطراب بالایی قرار دارد، سطح دوم نیز اهمیت متوسطی دارد و عوامل سطح اول نیز از درجه اهمیت کمتری نسبت به سایر عوامل قرار دارد. یافته‌ها نشان داد که تغییر نسلی در سطح چهارم قرار دارد و بالاترین درجه را از نظر اولویت بین فرصت‌های فراروی بانوان نخبه ورزشکار مسلمان دارد. این نتیجه منطقی است. زیرا در نسل‌های قبلی امر ورزش برای بانوان، نه تنها تشویق نمی‌شده، بلکه منع شده بود و بانوان کمی اجازه ورزش داشتند و امکان ورزش قهرمانی برای آنها میسر نبود. اما با شکاف نسلی به‌وجودآمده، این محدودیت اصلی به یک فرصت تبدیل شده است و فرهنگ جامعه و خانواده‌ها به این مهم دست یافتند که ورزش کردن نه تنها برای بانوان مضر نیست، بلکه جای پیشرفت و قهرمان شدن نیز برای آنان وجود دارد. به همین دلیل می‌توان گفت که چرا این مؤلفه در بالاترین سطح فرصت‌ها قرار گرفته است. در سطح سوم دو مؤلفه خودباوری

و توسعه همه جانبه ورزش قرار دارد. همان طور که بیان شد، اعتماد به نفس و عزت نفس به وجود آمده در سال های اخیر به دلیل قهرمانی های متعدد بانوان ورزشکار کشورمان، این خودباوری را ایجاد کرده است که بانوان مسلمان نیز می توانند بدون محدودیت به قهرمانی و افتخار آفرینی فکر کنند. این خودباوری به عنوان یک فرصت جدی، زمینه های توسعه ورزش قهرمانی بانوان را شکل می دهد. از طرفی توسعه همه جانبه ورزش که ارتباط تنگاتنگی با تغییر نسلی دارد، سبب افزایش کمی ورزشکاران زن شده است. همین عامل باعث می شود که فرصت های زیادی برای ورزشکاران نخبه مسلمان در رویدادهای بین المللی ورزشی ایجاد شود. در سطح دوم مدل ساختاری تفسیری، دو مؤلفه افزایش حمایت و توسعه فرهنگ اسلامی قرار داشت. شاید در نگاه اول، افزایش حمایت باید جایگاه بالاتری داشته باشد، اما افزایش حمایت در صورتی می تواند در اولویت باشد که ورزشکار حرفه ای بانوان خود را به سطحی از بلوغ ورزشی رسانده باشد تا با افزایش حمایت، به عنوان یک فرصت طلایی نگریست. اما آنچه واضح است، این مسئله است که هنوز بانوان نخبه زیادی در ورزش کشور پرورش داده نشده اند و تغییر نسلی، خودباوری و توسعه همه جانبه ورزش سبب خواهد شد تا تعداد ورزشکاران قهرمان زیاد شوند و سپس از آنها حمایت شود. به همین دلیل این یافته نیز منطقی است. در نهایت در سطح اول تغییرات ساختاری قرار دارد که به دلیل تأثیر غیرمستقیم و البته بلندمدتی که در توسعه ورزش قهرمانی بانوان دارد، در جایگاه درستی قرار گرفته است.

به طور کلی و در جمع بندی پژوهش، نتایج نشان داد نقش زنان به ویژه زنان ورزشکار و دارای پوشش اسلامی در جامعه انکارناپذیر است و به عنوان الگو در جوامع شناخته می شوند. از سوی دیگر، با توجه به اینکه دین اسلام به مراتب به صورت مطلوبی به جهانیان عرضه نشده است، می توان با استفاده از ابزار رسانه و ارائه امکانات و تجهیزات مناسب و سرمایه گذاری هرچه بهتر برای زنان ورزشکار، از این طریق دین اسلام و پوشش با حجاب را در رویدادهای بین المللی به نحو مطلوبی به نمایش گذاشت. در یک نتیجه گیری کلی باید ذکر کرد که فرصت های پیش روی بانوان نخبه ورزشکار مسلمان در کشور، تحت تأثیر مسائل مختلفی در کشور ایجاد شده است و آنچه اهمیت دارد، این است که نباید به راحتی از این فرصت ها گذشت، زیرا در رویدادهای بزرگ ورزشی مانند المپیک و بازی های آسیایی که جایگاه کشورها بسیار حائز اهمیت است، ورزش بانوان ما سهم اندکی از مدال ها را دارد، در صورتی که به وسیله این فرصت ها، می توان نقطه ضعف را به نقطه قوت تبدیل کرد.

مهم ترین محدودیت پژوهش، فزاینده پژوهش بود که امکان دسترسی دوباره به خبرگان را دشوار ساخت و بعضاً برخی افراد در بخش ساختاری تفسیری، تمایلی به همکاری نداشتند. از این رو پیشنهادهای کاربردی زیر می تواند راهگشا باشد:

۱. با توجه به اهمیت بالای مؤلفه تغییر نسلی پیشنهاد می شود که برای استفاده حداکثری از شکاف بین نسلی به وجود آمده، فدراسیون ها و هیأت های ورزشی اقدام به تشکیل کمیته های استعدادیابی ورزشی تخصصی کنند تا زمینه حضور و شرکت دختران مستعد در رشته های ورزشی مختلف فراهم شود؛

۲. با توجه به اهمیت بالای توسعه همه جانبه ورزش پیشنهاد می شود که بخش خصوصی را برای سرمایه گذاری و اسپانسروری ورزش بانوان در سطح حرفه ای و باشگاهی ترغیب کرد و تمهیداتی برای ورود ساده تر بخش خصوصی به ورزش بانوان فراهم ساخت.

با توجه به اهمیت بالای خودباوری پیشنهاد می شود که رسانه ملی برنامه هایی برای انگیزه دادن بیشتر و افزایش اعتماد به نفس ورزشکاران بانوان در کشور تولید کند.

تقدیر و تشکر

از تمامی کسانی که ما را در نگارش این تحقیق یاری رسانند کمال تشکر را داریم و از داوران محترم به سبب ارائه نظراتی ساختاری و علمی سپاسگزاریم.

References

- Afrouzeh, H. Shafiei, S. Rahmati, M. (2021). Phenomonological Study of Gender Inequality in Iran. *Human Resource Management in Sports*, 9(1), 189-211. (In Persian)
- Andersen, S. & Ronglan, L. T. (2012). Nordic elite sport: Same ambitions, different tracks. Oslo: Copenhagen Business School Press.
- Arian, E., Yousefi, B., & Eydi, H. (2018). Build and Validate Scale Of Female Elite Athletes Support In Championship Sport. *Sport Management Journal*, 10(2), 271-257. (In Persian)
- Banar, Noushin; Ahadi, Nasreen; Karimi, Fariba. (2013). Investigating the problems of women's championship sports in Gilan province. *Human Resource Management in Sports*, 1(1), 11-24. (In Persian)
- Eftekhari, O., goharrostami, H. R., & Borumand, M. R. (2018). The Identification of Obstacles to develoment of women's elite football in Iran. *Sport Management and Development*, 7(2), 143-163. (In Persian)
- Ehsani, Mohammad; Hanrour, Afshar; Sharifian, Ismail; Koze Chian, Hashem and Farzan, Farzam. (2012). The role of professional sports in the growth and expansion of Muslim women's sports. *Research in sports science*, 1 (22), 153-171. (In Persian)
- Eslami, S. A., hakakzade, M., & Cheragh Birjandi, K. (2022). Exploring the challenges of developing women's sports in low-income provinces. *Sport Physiology & Management Investigations*, 14(3), 125-140. (In Persian)
- Faghani, G., hazrati, Z., & amirmzaherei, A. M. (2022). A comparative study of social and cultural factors affecting the championship sports of Iranian and Malaysian women in the last 50 years. *Political Sociology of Iran*, 4(4), 940-975. (In Persian)
- Farzadfar, M., Ganji, F., & Bahrami, S. (2021). Identifying Social and Cultural Consequences of Success of Muslim Female Athlete in International Sporting Events. *Sport Management Journal*, 13(3), 767-781. (In Persian)
- Farzadfar, M., Yoosefy, B., & Bahrami, S. (2019). Social implications of the presence and success of Muslim veil women in international sporting events: qualitative study. *Applied Research in Sport Management*, 7(4), 75-86. (In Persian)
- Glaser, B. G., & Hon. (2005). Staying open: the use of theoretical codes in GT The Grounded Theory Review, 5(1): 1-20
- Green, M., & Houlihan, B. (2005). Elite sport development policy learning and political priorities. London: Routledge.
- Jones, B. A., Arcelus, J., Bouman, W. P., & Haycraft, E. (2017). Sport and transgender people: a systematic review of the literature relating to sport participation and competitive sport policies. *Sports medicine*, 47, 701-716.

- Karimi, Hassan (2013), Women's and Men's Stadium, *Women's Magazine*, No. 82. (In Persian)
- Lenneis, V., & Pfister, G. (2017). When girls have no opportunities and women have neither time nor energy: the participation of Muslim female cleaners in recreational physical activity. *Sport in society*, 20(9), 1203-1222.
- Locke, K. D. (2001). Grounded theory in management research: Sage Publications Limited.
- Maleki, A; Ramezaninezhad, R; Mallaei, M. (2021). The External Environmental Factors Affecting the Development of Women's Championship Sport. *Research on Educational Sport*, 11(32), 17-34. (In Persian)
- Mkumbuzi, N. S., Dlamini, S. B., Chibhabha, F., & Govere, F. M. (2021). Injury, illness, and medication use surveillance during the 2020 COSAFA Women's championship: a prospective cohort study of football players from Southern Africa. *Science and Medicine in Football*, 1-7.
- Mozafari, Seyyed Amir Ahmad; Elahi, Alireza; Abbasi, courage; Ahmedpur, Hengameh; Rezaei, Zainul Abidin. (2011). Development strategies of Iran's championship sports system. *Journal of Sports Management Studies*, 13, 33-48. (In Persian)
- Murray, S., Pigman, G. A. (2014). "Mapping the relationship between international sport and diplomacy". *Sport in Society*, 17(9), pp: 1098-1118
- Nazari Torshizi, A; Sadat Mirzazadeh, Z; Talebpour, M; & Benesbordi, A; (2023). Analyzing the Mental Patterns of Experts Regarding the Problems of Iran's National Sports Brand. *Sport Management Studies*, 15(79), 185-208. In Persian. DOI: 10.22089/SMRJ.2023.13226.3714.
- Pfister, G. (2010). Women in sport–gender relations and future perspectives. *Sport in Society*, 13(2), 234-248
- Razavi, Mohammad Hossein; Khoshchareh, Mohammad; Kazemnejad, Anoushirvan and Asadi, Hassan. (2013). Privatization in sport with an emphasis on championship sport, *Olympic Journal*, 12(4), 75-86. (In Persian)
- Roberts, G. (2006). Accounting for achievement in Athens: A count data analysis of national Olympic performance /on-line/. Retrieved January 20, 2008 from:
- Sabbaghian, A. (2016). Sport Diplomacy. *Journal of Culture-Communication Studies*, 16(31), 132-151. (In Persian)
- Sadeghi, S., Sajjadi, S. N., Nooshabadi, H. R., & Farahani, M. J. (2018). Social-cultural barriers of Muslim women athletes: Case study of professional female athletes in Iran. *Journal of Management Practices, Humanities and Social Sciences*, 2 (1), 6-10. (In Persian)
- Shabani, A., Razavi, S. M. H., & Hadavi, F. (2020). Developing an Analytical Structural Model for the Development of Women's Championship Sport. *Contemporary Studies On Sport Management*, 9(18), 53-64. (In Persian)
- sharbatzadeh, R., naderinasab, M., & alidost, E. (2022). Designing the IRAN Championship sport strategic plan for the 2024 Olympic. *Strategic Studies on Youth and Sports*, 21(57), 123-148. (In Persian)
- shirzadi, R., Razavi, S. M., Amirnejad, S., & Mohammadi, N. (2020). Investigating the Challenges of Growing and Developing Championship Sports Based on Land Preparation and Solutions. *Applied Research in Sport Management*, 8(3), 71-79. (In Persian)

[Shomali, S., & Keshkar, S. \(2022\). Designing a model of sponsorship barriers management for women's sports in Iran. *Sport Management Journal*, 14\(2\), 302-283. \(In Persian\)](#)

